

ADÓZÁSI KÉZIKÖNYVEK

SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSI KÖTELEZETTSÉG ÉS TELJESÍTÉSE

Budapest, 2019

Szerzők:

Kissné Horváth Marianna

Matlné Kisari Erika

Sorozatszerkesztő:

Kökényesiné Pintér Ilona

ISBN 978-963-638-564-4

ISSN 2416-2310 (*Tanácsadói könyvek*)

ISSN 1788-0165 (*Adózási kézikönyvek*)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.

Felelős kiadó: Dr. Balogh Ákos a SALDO Zrt. vezérigazgatója

A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.

*E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.) a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!*

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	5
GYAKRABBAN HASZNÁLT RÖVIDÍTÉSEK	6
1. SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS	7
1.1 Szakképzési hozzájárulásra kötelezettek	7
1.1.1 Egyéb szervezetekre vonatkozó szabály.....	8
1.2 Nem köteles szakképzési hozzájárulásra:	10
1.3 A szakképzési hozzájárulás alapjának megállapítása	12
1.3.1 Szociális hozzájárulási adó kedvezményeinek érvényesítése a szakképzési hozzájárulás alapjának meghatározásakor.....	17
1.3.1.1 Átmeneti szabályok alkalmazása.....	17
1.3.1.2 Új kedvezmények alkalmazása.....	18
1.3.2 Az adóalap megállapításra vonatkozó további szabályok.....	20
2. A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS TELJESÍTÉSE	24
2.1 A szakképzési hozzájárulás teljesítése gyakorlati képzés szervezésével	25
2.1.1 Gyakorlati képzés tanulószerveződés alapján.....	28
2.1.1.1 Tanulószerveződés kötésére jogosult tanuló.....	29
2.1.1.2 Tanulószerveződés tartalmazza.....	30
2.1.1.3 Tanuló-előszerveződés.....	31
2.1.1.4 Tanulószerveződés kötésére jogosult szervezet.....	32
2.1.1.5 A tanulószerveződés megkötése.....	34
2.1.1.6 Tanulószerveződés a felnőttoktatásban.....	35
2.1.1.7 A tanulóra vonatkozó munkajogi szabályok.....	38
2.1.1.8 Baleseti táppénzre való jogosultság tanulószerveződés alapján.....	38
2.1.1.9 A tanulószerveződéses tanuló társadalombiztosítási jogállása és juttatásai.....	39
2.1.1.10 Eljárás a tanulószerveződés szünetelése esetén.....	39
2.1.1.11 Tanulószerveződés alapján járó pénzügyi juttatás.....	40
2.1.1.12 A tanuló és a gyakorlati képzést folytató gazdálkodó társadalombiztosítási és egyéb kötelezettségei.....	43
2.1.1.13 A tanulókat megillető egyéb juttatások.....	44
2.1.1.14 Kártérítési felelősség.....	48
2.1.1.15 Tanulószerveződés megszűnése.....	49

2.2 A tanulószerveződés alapján folyó gyakorlati képzésre elszámolható – a szakképzési hozzájárulást – csökkentő tételek	50
2.2.1 Alapcsökkentő tétel	50
2.2.2 Kizárólag a tanulószerveződés alapján folyó gyakorlati képzést szervező által érvényesíthető kiegészítő csökkentő tételek	53
2.2.2.1. Beruházási kiegészítő csökkentő tétel,	53
2.2.2.2 Oktatói kiegészítő csökkentő tétel	56
2.2.2.3 Tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel.....	57
2.2.3 Teljesítési megbízott közreműködése a gyakorlati képzésben	59
2.2.4 A kötelezettség csökkentő tételek elszámolásának korlátjai	62
2.3 Gyakorlati képzés együttműködési megállapodással	63
2.3.1 Az együttműködési megállapodás feltételei	63
2.3.2 Az együttműködési megállapodás tartalmazza	64
2.3.3 Együttműködési megállapodás alapján fizetett pénzbeli juttatás	65
2.3.4 Együttműködési megállapodás alapcsökkentő tétele	67
2.3.5 Az együttműködés alapján gyakorlati képzésen részt vevő tanuló társadalombiztosítási jogállása.....	68
2.4 A felsőoktatási intézmények hallgatóinak gyakorlati képzése	69
2.4.1 Együttműködési megállapodás	70
2.4.2 Hallgatói munkaszerveződés	71
2.4.3 A kötelezettség csökkentő tétel megállapítása	74
2.4.4 A gyakorlati képzésen hallgatói munkaszerveződéssel részt vevő hallgató társadalombiztosítási jogállása.....	75
2.5 Saját munkavállalók képzési költségének elszámolási lehetősége a szakképzési hozzájárulás terhére	75
3. A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS ELSZÁMOLÁSÁVAL, BEVALLÁSÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	82
4. AZ EVA ADÓALANYOK SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSA	86
4.1 Az eva adóalany gyakorlati képzéssel történő teljesítése	86
4.2 Bevallás és befizetés	87
1. sz. melléklet Aláírást követő 5 munkanapon belül 4 eredeti példányban megküldendő a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarának	87
2. sz. melléklet Aláírást követő 5 munkanapon belül 3 – szakképzési centrummal kötött együttműködési megállapodás esetén 4 – eredeti példányban megküldendő a területileg illetékes kereskedelmi és iparkamarának.....	93

BEVEZETŐ

A szakképzési rendszer átalakításának igénye folyamatosan jelen van az oktatási rendszerben. A szakképzési rendszer fejlesztése olyan folyamatos feladat, amelynek során a gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok is meghatározó jelentőséggel bírnak. A szakképzési rendszer átalakításának elsődleges célja, hogy szolgálja a magyar gazdaság versenyképességének növelését, miközben megteremti az egyén számára a gazdasági boldogulás feltételeit. Ezeket a célokat a társadalmi követelményekhez igazodó, magas színvonalú szakképzési rendszer megteremtésével érhetjük el.

Ebben a kiadványban a szakképzési hozzájárulás teljesítését meghatározó jogszabályi környezetet és a gyakorlati képzéssel történő kötelezettségre irányadó szabályrendszert – gyakorlati példákkal kiegészítve – mutatjuk be.

Gyakrabban használt rövidítések

- Szht.** A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény
- R.1.** A gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról szóló 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet
- OKJ** Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 133/2010. (IV. 22.) és 150/2012 (VII. 6.) Korm. rendelet
- Szt.** A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- Eat** Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény
- Szocho tv.** A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény
- Mt.** A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- Art.** Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény
- Nft.** A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény
- Fktv.** A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény és 2013. évi LXXVII. törvény
- R.2.** A felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- R.3.** A felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet
- NGM r.** A gyakorlati képzést végző gazdálkodó szervezetek saját munkavállalói részére szervezett képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásáról szóló 21/2013. (VI. 18.) NGM rendelet

1. SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS

A szakképzési hozzájárulás nem más, mint az Szht.-ban meghatározott gazdálkodóknak, egyéb szervezeteknek a szakképzés költségeihez történő hozzájárulása, amelynek célja

- az állami fenntartású szakképző intézményekben, vagy szakképzési megállapodás alapján folyó iskola rendszerű – az Szt. hatálya alá tartozó – képzések;
- a felsőoktatási intézmény hallgatóival összefüggésben az államilag támogatott létszám vonatkozásában az Nftv.-ben meghatározott
 - a gyakorlatigényes alapképzési szak keretében szervezett szakmai gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlatigényes alapképzési szak),
 - a duális képzés keretében szervezett gyakorlati képzés (a továbbiakban: duális képzés);
- az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés

támogatása.

A szakképzési hozzájárulás tekintetében az Szht. a kötelezettek részére választási lehetőséget biztosít a kötelezettség teljesítése tekintetében. A hozzájárulásra kötelezett a kötelezettségét teljesítheti pénzbeli befizetéssel, illetve gyakorlati képzés teljesítésével.

1.1 Szakképzési hozzájárulásra kötelezettek

A belföldi székhelyű

- gazdasági társaság,
- szövetkezetek,
- állami vállalat,
- tröszt, tröszti vállalat,
- közös vállalat,
- erdőbirtokossági társulat,
- vízgazdálkodási társulat,
- egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat,
- ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és szabadalmi ügyvivő iroda,
- közjegyzői iroda,
- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
- egyéni cég,
- a szakképzésről szóló törvényben meghatározott, gyakorlati képzést folytató egyéb szervezet,
- a belföldön vállalkozási tevékenységet folytató, külföldi székhelyű jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társas cég, személyi egyesülés, egyéb szervezet is, ha belföldön telephellyel, fiókteleppel rendelkezik.

Az Szt. tartalmazza a tanulószerveződés megkötésére jogosult egyéb szervezetet. Ez a kötelezeti kör azért érdekes számunkra, mert az adóalanyiságát bejelentkezés alapozza meg. Az az egyéb szerv, szervezet, amely nem jelentkezik be a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz, nem válik a kötelezettség alanyává.

A bejelentkezést teljesítők adóalanyisága nem a bejelentés napján jön létre, az Szt. rendelkezése szerint csak a bejelentést követő hónap első napjától kell az egyéb szervezet, szervezetet adóalanyának tekinteni. Az egyéb szerv, szervezet kizárólag gyakorlati képzés szervezésével teljesítheti szakképzési hozzájárulás kötelezettségét, a pénzügyi teljesíthetőség esetükben nem jön szóba.

1.1.1 Egyéb szervezetekre vonatkozó szabály

Az Szt.-ben meghatározott – tanulószerveződés kötéseire jogosult – egyéb szervezetek az alábbiak:

- 1) A Szociális és a Pedagógiai ágazatba, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező, továbbá a köznevelési intézmények kivételével az Egészségügy, az Egészségügyi technika, a Képző- és iparművészet és a Hang-, film és színháztechnika ágazatba tartozó, szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező
 - költségvetési szervként működő intézmény,
 - alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy, illetve ezek fenntartásában működő intézmény,
 - a központi költségvetési szervként működő állami menesztésügy.
- 2) Az agrárpolitikáért, honvédelemért, a rendészetért felelős miniszter által fenntartott szakképző iskola az agrárpolitikáért, az erdőgazdálkodásért, a vadgazdálkodásért, az élelmiszeriparért, a halgazdálkodásért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésre történő felkészítés keretében részt vevő tanulója tekintetében, ha a tanuló a szakképző iskola termelői tevékenységet folytató saját tangazdaságában, tanüzemében vesz részt gyakorlati képzésben.

Az egyéb szervezetek bejelentkezési kötelezettségüket az alábbiak szerint tehetik meg:

- a cégbejegyzésre nem kötelezett jogi személyek, nonprofit szervezetek – a törzskönyvi jogi személyek és a civil szervezetek kivételével – a 19T201 bejelentő- és változásbejelentő lapon,
- a bíróság (törvényszék) által nyilvántartott civil szervezetek bejelentkezésére a 19T201CSZ bejelentő- és változásbejelentő lapon,
- az adóköteles tevékenységet folytató törzskönyvi jogi személyek pedig a 19T201TSZ bejelentő- és változásbejelentő lapon.

1.3.1 Szociális hozzájárulási adó kedvezményeinek érvényesítése a szakképzési hozzájárulás alapjának meghatározásakor

1.3.1.1 Átmeneti szabályok alkalmazása

A munkahelyvédelmi akcióterv keretében bevezetett adókedvezmény csökkenti a szakképzési hozzájárulás alapját. Ennek a rendelkezésnek az alapját a SzocHo tv. átmeneti szabálya teremti meg.

Az említett szabály szerint:

Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény IX. fejezet (a továbbiakban: Eat.) 462/B. § (2) bekezdése, 462/C. §-a, 462/D. §-a, 462/E. §-a és a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Szakhoz tv.) 4. § (1a) bekezdése alapján 2018. december 31-én érvényesített kedvezmények az Eat. és a Szakhoz tv. 2018. december 31-én hatályos rendelkezései szerint az érvényesítésre nyitva álló időtartamig igénybe vehetők. Ha a kifizető az ugyanazzal a természetes személlyel fennálló munkaviszonyára a jelen bekezdésben foglaltak alapján az Eat. és e törvény alapján is jogosult lenne adókedvezményre, akkor az említett munkaviszonyra a kifizető a választása szerint csak egy adókedvezményt érvényesíthet.

Fontos figyelni arra, hogy a szóban forgó kedvezmény a 2018. december 31-én hatályos szabályok szerinti továbbérvényesítést teszi lehetővé.

A szakképzési hozzájárulás alapját csökkenti az azon foglalkoztatott természetes személyeknek (munkavállalóknak) a szociális hozzájárulási adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabérének összege, de legfeljebb a kedvezménnyel érintett munkavállalónként havonta 100 ezer forint, amely munkavállalók munkaviszonyára tekintettel a tárgyhónapban a szociális hozzájárulási adó alanya

- a 25 év alatti pályakezdő munkavállalók után (a foglalkoztatás első és második évében),
- a tartósan álláskereső személyek után (a foglalkoztatás első és második évében)
- a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély vagy a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott munkavállalók után a foglalkoztatás első két évében, három vagy több gyermek nevelése esetén a foglalkoztatás első három évében,
- a szabad vállalkozási zónában működő vállalkozás által foglalkoztatott új munkavállalók után

19,5 százalék szociális hozzájárulási adókedvezményt érvényesít.

Részmunkaidős foglalkoztatott esetén a korrekcionál legfeljebb 100 ezer forint arányosan csökkentett része vehető figyelembe.

Részmunkaidős foglalkoztatásnak minősül az a foglalkoztatás, amelynek munkaszerződésben meghatározott időtartama nem éri el a betöltött munkakörre érvényes teljes munkaidőt.

A gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély vagy a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott munkavállalók részmunkaidős foglalkoztatása esetén a szakképzési hozzájárulás alapjának megállapításakor korrekciós tételként a 100 ezer forint vehető figyelembe, tehát a kedvezményalap arányosítására vonatkozó szabályt nem kell alkalmazni.

Az előzőek szerint a munkáltató által az általános adómérték 50 százalékának megfelelő mértékű adókedvezmény érvényesítése nem alapozza meg a szakképzési hozzájárulás alapjának csökkentését, illetve nincs mód arra sem, hogy a 19,5 százalékos mértékű kedvezmény érvényesítésének elmaradása esetén a szakképzési hozzájárulás alapjának korrekciója az előzően említett szabályok szerint megtörténjék. Megfordítva a dolgot, ha a munkáltató a 19,5 százalékos mértékű adókedvezményt nem érvényesíti, akkor a szakképzési hozzájárulást is meg kell fizetnie. Az nem fordulhat elő, hogy az adókedvezmény érvényesítésének hiánya esetén a szakképzési hozzájárulás megfizetése ne történjék meg.

1.3.1.2 Új kedvezmények alkalmazása

A 2019. január 1-jétől bevezetésre került új adókedvezmények tekintetében az Szht. nem nevesíti az adóalap korrekciójára vonatkozó szabályt. Az a generális szabály, ami arról rendelkezik, hogy nem keletkezik szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettség azokban az esetekben, amikor a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Socho tv.) szerint nem keletkezik adófizetési kötelezettség, azonban az új kedvezmények esetében is érvényesül.

Ebből a szabályból kiindulva

- a) a munkaerőpiacra lépő munkavállalóval összefüggésben a foglalkoztatás első két évében,
- b) a három vagy több gyermeket nevelő munkaerőpiacra lépő nők után a foglalkoztatás első három évében,
- c) a megváltozott munkaképességű munkavállalóval és a társas vállalkozás a tagjával fennálló jogviszonyára tekintettel érvényesített

19,5 százalékos mértékű adókedvezmény esetében a szakképzési hozzájárulásra kötelezett élhet az adóalap korrekciójával az *a)* és *b)* esetben a bruttó munkabér, de legfeljebb a minimálbér⁴ összegének figyelembevételével. A megváltozott munkaképességű munkavállalók és a társas vállalkozás tagjai tekintetében a kedvezményezett adóalap nem a bruttó munkabér, hanem a foglalkoztatót, társas vállalkozást a foglalkoztatással összefüggésben terhelő adóalap, de legfeljebb a minimálbér kétszerese, amely után nem kell szakképzési hozzájárulást fizetni.

⁴ 149 000 forint

A kutatók foglalkoztatása után érvényesíthető adókedvezmény a doktori, vagy ennél magasabb tudományos fokozattal, tudományos címmel rendelkező kutató, fejlesztő munkavállaló esetében a bruttó munkabér, de legfeljebb 500 ezer forint után illeti meg a foglalkoztatót és nem kell szakképzési hozzájárulást sem fizetni.

A 2019. január 1-jétől hatályba lépett szabályok szerint érvényesített kedvezmények esetében a részmunkaidős foglalkoztatás már nem alapozza meg a kedvezményezett adóalap arányosítását sem.

Példa: egy egyéni vállalkozó 2019 februárjában felvett egy adminisztrátort, részmunkaidőben (4 órában), munkabére havi 80 000 Ft. A T1041-es bejelentést követően március 5-én igazolást kapott a NAV-tól, hogy a munkavállaló munkaerőpiacra lépőnek minősül. 2019 januárjában egy szülési szabadságon lévő munkavállalója a gyed folyósítása mellett ismét munkába állt teljes munkaidőben, munkabére havi 200 000 forint. A munkavállaló munkaerőpiacra lépőnek minősül. Egy gazdasági ügyintézőjét 2018 novemberében vette fel, foglalkoztatása 4 órás részmunkaidőben történik, és 2018 novemberétől rendelkezik a NAV azon igazolásával, hogy a munkavállaló pályakezdőnek minősül. A munkavállaló nem töltötte még be a 25. életévét, munkabére havi 150 000 forint. Az egyéni vállalkozó egy segédmunkást is foglalkoztat (FEOR 9223) részmunkaidőben, akit 2019 januárjában vett fel, 80 000 forint munkabérért. Kérdésként merül fel, hogy hogyan alakul az egyéni vállalkozó szakképzési hozzájárulási kötelezettsége 2019. február hónapban.

Foglalkoztatott	Vállalkozói kivét/munkabér	Szocho alap/mérték	Szakképzési hozzájárulás alapja	Szakképzési kötelezettség
Egyéni vállalkozó	195 000 Ft	219 375 Ft 19,5%	0	0
Munkaerőpiacra lépő adminisztrátor	80 000 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
Munkaerőpiacra lépő volt munkavállaló GYED mellett	200 000 Ft	200 000 Ft – 149 000 Ft = 51 000 Ft 19,5%	51 000 Ft	765 Ft
Pályakezdő gazdasági ügyintéző részmunkaidőben	150 000 Ft	150 000 Ft – 50 000 Ft = 100 000 Ft 19,5%	100 000 Ft	1 500 Ft
Segédmunkás	80 000 Ft	80 000 Ft 9,75%	80 000 Ft	1 200 Ft
Összesen	705 000 Ft	450 375 Ft	231 000 Ft	3 465 Ft